

Why Don't We Pray for Rain When We Actually Need the Rain? Part 2

The Freehof Institute of Progressive Halakhah

Twelve Minute Shiur #35

The source sheet for Part 1 is available [here](#).

For a more comprehensive written discussion see [here](#).

1 Resp. R. Asher b. Yehiel (Rosh) 4:10

2
3 על כי שמעתי כי יש תמהים על דברי באתי לפרש מה שאמרתי שאין ראוי לפסוק מלהזכיר ולשאול
4 עתה ביום טוב הראשון של פסח. ולא מן כדו אלא מכבר ימים רבים באשכנז נתרעמתי על שני דברים
5 שראיתי שנוהגים בימים הללו.
6

7 Since I have heard that some are puzzled by my opinion, I want to explain it here:
8 namely, that it is not proper to cease praying for rain on the first day of Pesah. I did not
9 come to this position recently; indeed, long ago in Germany I loudly protested against
10 two practices that were observed during this season.
11

12 האחד שאינן שואלים הגשמים כתיקון. ואף על גב דאמרינן בפרקא קמא דתענית (דף י) תניא חנניא
13 אומר ובגולה עד ס' יום לתקופה, ואמר רב הונא בר חייא אמר שמואל הלכה כחנניה. ואנן בכל מילתא
14 אזלינן בתר חכמי בבל ועבדינן כוותייהו היכא דפליגי אהדדי חכמי בבל וחכמי ארץ ישראל דתלמוד
15 בבל חשבינן עיקר, ה"מ בדבר איסור והיתר וחיוב ופטור טומאה וטהרה. אבל דבר התלוי בצורך
16 השעה ואין בו שינוי לעבור על דברי תורה ראוי לילך אחר השנים והמקומות והזמן.
17

18 The first is that the people did not pray for rain at the proper time. True, we read (*B.*
19 *Ta'anit* 10a) that "Ḥananiah says: in the Diaspora (*golah*) one begins to pray for rain
20 sixty days following the autumnal equinox (*t'kufat Tishri*), [and] Rav Huna bar Ḥiyya
21 said in the name of Shmuel: the *halakhah* is according to Ḥananiah." And it is also true
22 that we follow the *Talmud Bavli* wherever it disagrees with the *Talmud Yerushalmi*, for
23 our Talmud [= the Bavli] is halakhically authoritative. But this rule applies specifically to
24 matters of ritual, monetary, and purity law, whereas on matters that pertain to the needs
25 of the hour and that do not involve a violation of Torah law, it is proper to rule according
26 to the years, geography, and seasons.
27

28 דבבל שוכנת על מים רבים ולא היו צריכין גשמים עד ס' לתקופה, או היה זמן הזרע מאוחר בבבל. אבל
29 בארץ אשכנז שזמן הזרע הוא מחצי תשרי ואילך הדבר ידוע שאם לא ירדו גשמים מיד אחר הזרע
30 שהוא מתקלקל שהעופות והעכברים יאכלוהו כלו למה לא נעשה כבני ארץ ישראל ששואלין הגשמים
31 במרחשון כרבן גמליאל, כי בדבר הזה אין מחלוקת בין בני בבל ובין בני ארץ ישראל שיתנו אלו טעם
32 לדבריהם שראויים לעשות כך ואלו נותנין טעם לדבריהם שראוי לעשות כמותן, אלא שבבבל היו
33 עושים כפי הצריך להם, והמשנה (תענית א, ג) שאומרת ששואלין במרחשון נשנית בארץ ישראל כפי
34 הצריך להם.

35 (The difference may be that) Babylonia is situated on great rivers and does not need the
36 rains until sixty days after the equinox. Or perhaps the time for sowing was later in
37 Babylonia. But in Germany, where sowing time begins in the middle of Tishri, it is well
38 known that if the rains don't come immediately after the time of sowing the seed will be
39 ruined, for birds and mice will consume it all. Why then can we not adopt the observance
40 of Eretz Yisrael, who pray for rain in Heshvan in accordance with the opinion of Rabban
41 Gamliel? For on this matter there is no dispute (*maḥloket*) between the residents of
42 Babylonia and of Eretz Yisrael: each group has good reasons for practicing as they do.
43 The difference is simply that in Babylonia they practiced in accordance with their local
44 requirement, while the Mishnah (*Ta'anit* 1:3) that says we should pray for rain in
45 Heshvan was taught in Eretz Yisrael in accordance with *their* local requirement.

47 ואל תתמה אחר שכתבתי שאין מחלוקת ביניהם מה הוצרך שמואל לפסוק הלכה כחנניה, די"ל =דיש
48 לומר = לפי ששנוי במשנה ר"ג אומר בז' במרחשון שואלים את הגשמים ואמר ר' אלעזר הלכה כר"ג,
49 ה"א = הוה אמינא = אין לשנות בשום מקום ולעבור על דברי המשנה וכמו שפוסק ר' אלעזר. קא
50 משמע לן שמואל שאין זה כעובר על דברי המשנה, שלבני ארץ ישראל נשנית המשנה כפי מקומם וכפי
51 צרכם.
52

53 Since I say that there is no *maḥloket* between the two regions, you may wonder: what
54 induced Shmuel to declare the *halakhah* according to Hānaniah? That's no problem, for
55 we can respond that since Rabbi Elazar declares that the *halakhah* is according to Rabban
56 Gamliel (*B. Ta'anit* 10a), we might have thought the Mishnah demands that *all* regions
57 follow that practice. So Shmuel tells us that the Babylonian practice does not violate the
58 Mishnah, which refers to the requirements of the residents of Eretz Yisrael.

59
60 השתא הדברים קל וחומר אם בני בבל עושים כפי מקומם וכפי צרכם שלא בשינוי המשנה כל שכן
61 שבני אשכנז יעשו כפי צרכם בשינוי המשנה.
62

63 We draw a *kal vaḥomer*: if the Babylonians can practice according to their local
64 requirement without violating the rule of the Mishnah, the residents of Germany can do
65 the same.

66
67 והמנהג השני שנוהגין לפסוק מלשאל ולהזכיר ביום טוב הראשון של פסח, והדבר ידוע שבאשכנז
68 עיקר קיום התבואה היא על ידי הגשמים שבין פסח לעצרת. והמשנה שאומרת שמפסיקין מיום טוב
69 הראשון של פסח לבני ארץ ישראל נישנית כאשר הוכחתי ולהם היה קציר שעורים בפסח וגם החטים
70 כבר עמדו בקמותיהם ואין צריכין אלא להתיבש ולהתבשל עד עצרת ולכך הגשמים סימן קללה הם.
71 אבל באשכנז שאי אפשר לתבואה להתקיים זולתי במטר שבין פסח לעצרת סימן ברכה הוא להם,
72 ולמה לא נשאל ונזכיר עד עצרת? ... דכמו שארץ ישראל ובבל חלוקים במנהגם בשאלה והזכרה ואלו
73 עושין לפי צרכן ואלו לפי צרכן הוא הדין שאר ארצות דמאי שנא?
74

75 The second incorrect practice is that in Germany they cease praying for rain and
76 mentioning the power of rain (= *mashiv haruaḥ*, etc.) on the first day of Pesah. It's well
77 known that in Germany the produce can hardly survive without rain between Pesah and
78 Shavuot. The Mishnah (*Ta'anit* 1:2) that tells us to cease on the first day of Pesah was
79 taught with respect to the residents of Eretz Yisrael, as I have shown. There, the barley
80 harvest took place at Pesah, and the wheat needed to dry out and ripen until Shavuot;
81 thus, rain at that season was *siman k'lalah*, a curse. But in Germany, where the produce
82 cannot survive without rain between Pesah and Shavuot, rain is *siman b'rakhah*, a

83 blessing; why, then, should they not pray for rain and mention the power of rain from
84 Pesah to Shavuot?... For as I have shown, every land prays for rain and mentions the
85 power of rain according to its own (agricultural) requirements, as is the case with
86 Babylonia and Eretz Yisrael.

87
88 ועוד ראייה מהא (שם /תענית/ י"ד ב') דשלחו ליה אנשי נינוה לרבי כגון אן דצריכי למטרא אפילו
89 בתקופת תמוז כיחידים דמינן ובשומע תפלה אמרינן ליה או כרבים דמינן ובברכת השנים אמרינן ליה,
90 שלח להם כיחידים דמיתו ובשומע תפלה, מיתיבי אמר ר' יהודה אימתי בזמן שהשנים כתקן וישראל
91 שרויין על אדמתן אבל בזמן הזה הכל לפי השנים והמקומות והכל לפי הזמן, מתניי קא רמית עליה
92 דרבי, רבי תנא הוא ופליג,
93 אלמא דר' לא פליג אלא בבני עיר אחת, אבל ארץ אשכנז שהיא רחבת ידיים מודה ר' דשואלין נכל זמן
94 שהם צריכין.
95

96 A further proof: "The Jews of Nineveh sent a *sh'elah* to Rabbi (Yehudah Hanasi)" (*B.*
97 *Ta'anit* 14b)...

98 We learn from this that Rabbi disagrees with the *baraita* only with respect to a single
99 city. But in the case of a large country like Germany he would agree that its residents
100 should pray for rain whenever they need it.
101

102 כל אלו הדברים דנתי לפני רבותי באשכנז ולא היה אדם מערער לדברי, אלא שאמרו אין אנו צריכין
103 לשנות המנהג באשכנז כי אין עצירת גשמים מצוי שם והרבה פעמים התבואה מתקלקלת מפני רוב
104 הגשמים. כשיצאתי מאשכנז ועברתי דרך פרובינצא שמעתי מונפישליר שהיו מזכירים הגשמים בז'
105 במרחשון וישר מאוד בעיני. ואמרתי לחכמי מונפישליר תרצתם לי קושיא אחת, ולענין הפסקה מה
106 אתם עושין, ואמרו שעושין כמשנה מיום טוב הראשון של פסח פוסקים, אמרתי להם שמא אינכם
107 צריכים מטר בין פסח לעצרת, אמרו לי שהרבה הם צריכים ואי אפשר לתבואה להתקיים בלא מטר.
108 ואמרתי להם כל דברי כאשר הם כתובים למעלה וישרו מאד בעיניהם. אלא שאמרו מה שאנו שואלין
109 בשבעה במרחשון כך הנהיגו חכמים הראשונים. ועל ההפסקה לא נוכל לעשות דבר בשנוי מנהג אם לא
110 שיתקבצו חכמי הארץ, ויצאתי משם ולא ידעתי מה הסכימו לעשות.
111

112 I made these arguments to my teachers in Germany. None disputed me, but they replied that "we
113 need not change the *minhag* here, because drought is not usually an issue, and frequently the
114 crops spoil on account of too much rain." When I left Germany and travelled through Provence, I
115 heard in Montpellier that they began praying for rain on 7 Heshvan. I approved of this. I said to
116 the sages of Montpellier: "You have answered one question for me, but when do you cease
117 praying for rain?" They replied that they act in accordance with the Mishnah and cease praying
118 for rain on the first day of Pesah. I asked them whether they needed rain between Pesah and
119 Shavuot. They told me that they needed rain greatly at that time and that the produce could not
120 survive without rain. I rehearsed for them all the arguments that I've written above. They found
121 them quite persuasive, but they said: "We begin praying for rain on 7 Heshvan because that's an
122 ancient custom here. As for ceasing, we cannot change the established *minhag* without a decision
123 from the sages of the entire region." I departed without knowing their decision.
124

125 ובבואי הנה ראיתי שיותר צריכין גשמים בין פסח לעצרת משאר מקומות. ואמרתי כמה פעמים לחברי
126 שראוי היה שלא להפסיק מלשאול ולהזכיר עד עצרת... אמר לי לבי עתה הגיע העת לתקן מה
127 שנתאויתי זה ימים רבים כי בודאי שישמעו לך בעת צרה כזאת, ואם יקיימו עליהם בשנה הזאת יערב
128 עליהם ולא ישובו ממנה.

129 When I arrived here (Spain), I saw that this county needed rain between Pesah and
130 Shavuot more than did other places.... I said to myself: “Now is the moment to bring
131 about the change I have sought for so long, for surely at a time of distress like this they
132 will listen to me. And if they institute the change this year, in all probability they will
133 never revert to their old custom.”
134

135 ולפום ריהטא משמע שפירוש המשנה סותר מה שכתב בחבורו... והמדקדק בדבריו ימצאם מכוונים,
136 כי בפיי המשנה כתב ארצות לפי שיש חלוק בין ארץ ישראל לבבל לענין שאלה והזכרה מזה נלמוד
137 שאין נקראין רבים אלא ארץ אחת ואותם אומרים בזמן הצריך להם שאלה בברכת השנים. אבל
138 בחבורו כתב ומקומות שהם צריכין גשמים בימות החמה כגון איי הים ואינם נקראים ארץ בפני עצמן
139 הילכך כיחידים דמו ואומרים בשומע תפלה. והרי הוכחתי.
140

141 The *Commentary* apparently contradicts what he writes in his *Code*... But if you look
142 closely at his words, you’ll find that both texts say the same thing. For in the
143 *Commentary* he uses the word “lands” (*aratzot*), reflecting the distinction between Eretz
144 Yisrael and Babylonia in the matter of praying for and mentioning rain, from which we
145 learn that a “community” (*rabim*) is an entire land/country, whose residents pray for rain
146 at the season in which they need it in *birkat hashanim*.
147 But in the *Mishneh Torah*, he writes: “Places (*m’komot*) such as the distant islands that
148 need rain during the summer months” – “places,” because they do not constitute an entire
149 “land.” Therefore, they are compared to “individuals” who recite the prayer for rain in the
150 blessing “Who hears prayer.” QED.
151

152 ובראותי כי הטו את לב הקהל לבלתי קבל ממני דברי אלהים חיים גם אני חזרתי בי מלשאול ולהזכיר
153 בבית הכנסת שאני מתפלל בו אף על פי שהייתי יכול לשאול אף על פי שאני יחיד כיון שצורך רבים הוא
154 מכל מקום לא רציתי לעשות אגודות אגודות.
155

156 But when I saw that those who disagreed with me persuaded the community to reject my words,
157 the words of the living God, I too ceased to [practice according to my opinion] in the synagogue
158 where I pray. Even though I am but an individual, I could have prayed for rain in *birkat*
159 *hashanim* [beyond Pesah] because such is the requirement of the entire community (*rabim*). Still,
160 I did not wish to cause divisiveness and schism.